

ДЕТСКАТА ЯСЛА

ЕДИНЕН ПРОЦЕС НА ОТГЛЕЖДАНЕ И

ВЪЗПИТАНИЕ

Изготвил : Росица Петкова Йорданова
Директор на Детска ясла № 3 „ Мечо Пух “ гр. Ловеч

23.06.2017 г.

« Децата, които се отглеждат в обич, правилно хранене и закрила, в стимулираща среда, по време на ранна детска възраст, стават устойчиви, учат ефективно и са в състояние, когато достигнат зряла възраст, да помогнат за изграждането на силни и сигурни общества и икономики.»
УНИЦЕФ

- Децата на България са нейното бъдеще!
- Тяхното здраве, физическо, психическо им развитие, както и правилното им отглеждане са приоритет на семейство, държава и действията на всички нас.

Ясленото дело у нас

В България отглеждането на деца до 3-годишна възраст в детски ясли датира от **87 години**.

Началото на ясленното дело е от тридесетте години на миналия век. Първите ясли са разкрити в градовете София, Пловдив и Сливен .

И все пак дейността, която извършват медицинските сестри и акушерките в детските ясли не е достатъчно позната на родителите и обществото.

Ранното детство е основополагащ и значим етап от живота на човека.

През него по специфичен начин, постепенно и с висок интензитет се залагат възможности, качества и характеристики на личността в нейната цялост.

НОРМАТИВНА БАЗА

ЗАКОН ЗА ЗДРАВЕТО

Раздел I

Здравна закрила на децата

Чл. 117. , Чл. 118. , Чл. 119. регламентират условията и реда за създаване детските ясли и детските кухни, които осигуряват здравословна жизнена среда и нормално физическо и психическо развитието на децата.

Детските ясли са организационно обособени структури, в които медицински и други специалисти **осъществяват отглеждане, възпитание и обучение на деца от тримесечна до тригодишна възраст.**

Детските кухни са организационно обособени структури, в които медицински и други специалисти приготвят , съхраняват и предоставят храна за деца до тригодишна възраст.

Изискванията към устройството и дейността на детските ясли и детските кухни, както и нормите за здравословно хранене на децата до тригодишна възраст се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

Детските ясли и детските кухни могат да се създават от общините, от физически и юридически лица.

Издръжката на децата в общинските детски ясли и дейността на общинските детски кухни се подпомагат от съответния общински бюджет.

НОРМАТИВНА БАЗА

НАРЕДБА № 26 ОТ 18 НОЕМВРИ 2008 Г. ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ДЕТСКИТЕ ЯСЛИ И ДЕТСКИТЕ КУХНИ И ЗДРАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ТЯХ

Издадена от Министерството на здравеопазването

Обн. ДВ. бр.103 от 2 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.24 от 31 Март 2009г., изм. ДВ. бр.36 от 10 Май 2011г.

- ✓ Определени са **необходимите условия за осигуряване на нормално физическо и психическо развитие и възпитание на децата чрез:**
- ✓ организиране и спазване на рационален дневен режим, съобразен с възрастовите особености на децата в групите;
- ✓ осигуряване на здравословно хранене, отговарящо на физиологичните норми за съответната възрастова група;
- ✓ организиране и провеждане на дейности, свързани с физическо и психично укрепване на децата;
- ✓ осигуряване на условия, които да ограничат заболявания и настъпване на злополуки
- ✓ **комплексна промоция на детското здраве** за деца от една до тригодишно възраст

НОРМАТИВНА БАЗА

НАРЕДБА № 26 ОТ 18 НОЕМВРИ 2008 Г. ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ДЕТСКИТЕ ЯСЛИ И ДЕТСКИТЕ КУХНИ И ЗДРАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ТЯХ

Издадена от Министерството на здравеопазването

Обн. ДВ. бр.103 от 2 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.24 от 31 Март 2009г., изм. ДВ. бр.36 от 10 Май 2011г.

Регламентирани са и дейностите, **които се организират и провеждат в детските ясли:**

- ✓ ежедневен контрол на здравословното състояние на децата;
- ✓ регистриране на здравното и имунизационното им състояние;
- ✓ профилактични и протиепидемични дейности за предотвратяване и ограничаване разпространението на заразни и паразитни заболявания;
- ✓ превантивни дейности за предотвратяване и ограничаване на рисковите фактори в детските ясли (избягване на травми, отравяния, изгаряния и др.);
- ✓ участие в програми свързани с профилактиката и промоцията на детското здраве; организиране и участие в програми за здравно образование на персонала и родителите на децата.

Възрастта до 3 години е особено важен период за развитието на детето. Характеризира се с интензивно развитие на физическото, психическото и духовно здраве и с полагането на основите на личностното развитие.

В детската ясла детето за пръв път среща реалната действителност, доизгражда несъвършения си организъм, привиква към околната среда, получава първата информация за живота. Тук започва да създава самостоятелни навици, които остават трайни за цял живот.

Възпитание в ранното детство

- В ранното детство отглеждането и възпитанието включва всички целенасочени и планомерни въздействия на средата под ръководството на възрастния, целящи постигането на определени задачи на развитието.
- Възпитанието обхваща всички грижи по отглеждането на детето. За разлика от биологичното приспособяване, възпитанието е активно взаимодействие между организма и средата.
- Растежът е процес на количествени изменения, а възпитанието е процес на качествени изменения.
- Отглеждането и възпитанието зависи и от двата фактора – от вътрешните условия на организма и от външните условия на средата.
- Така отношението между отглеждането и възпитанието през ранното детство би могло още да се разглежда и като отношение между здраве и възпитание.

„ЗА“ отглеждането и възпитанието на детето в детската ясла:

1. В детските ясли работят квалифицирани медицински сестри, педагог и помощен персонал.
2. Общинските детските заведения работят по установен и изпитан дневен режим за отглеждане и възпитание на децата.
3. При организираните занимания се използват възпитателно - образователни комплекти, книжки и помагала от различни издателства, одобрени от МОН по индивидуалните предпочитания на педагога в детското заведение.

„ЗА“ отглеждането и възпитанието на детето в детската ясла:

4. осигурява се равен достъп за отглеждане, възпитание и обучение на децата;
5. децата изграждат социални умения;
6. частично замества ролята на семейството поради кризата и разпадът на патриархалната семейна среда.

Програмите за отглеждане и възпитание на детето от 1 до 3 годишна възраст

- отразяват адекватно промените в образователната система;
- са съобразени с европейската референтна рамка за ключовите компетентности, за учене през целия живот и с традиционното българско предучилищно възпитание;

Принципи на програмите са:

„ Въздействие чрез взаимодействие - публичност, откритост, традиции, толерантност, сътрудничество, широта, системност, успеваемост.“

„семејство – детска ясла – общество“

- Детската ясла осигурява възможност на всяко дете да расте и да се възпитава в комфортна социално-педагогическа среда, но тя не може да замени семејната среда.
- За адекватно формирање личността на детето е необходимо да се провокира активноста на родителите за изграждане на система од ефективни взаимодействия меѓу институциите „семејство – детска ясла – общество“.

„семејство – детска ясла – общество“

- Семејството, като уникална възпитателна среда и детското заведение, като специфичен възпитателен феномен, не трябва да се противопоставят, нито да се приемат като взаимнозаменяеми. Те трябва да бъдат равнопоставени и взаимодопълващи се.
- Добрата съвместна работа с родителите и институциите, занимаващи се с детско развитие се постига с постоянство в усилията, уважение и гласуване на доверие, подкрепа на инициативите, партньорство и прозрачност в работата на детската ясла.

Проблеми, породени от недостатъчно ясни регламенти в нормативната база

- Неадекватен принцип на формиране на единните разходни стандарти.
- Обслужването на децата се осъществява най-малко от една медицинска сестра и една детегледачка на смяна – при значително повишен брой на приетите деца се влошава качеството на грижите.
- Затруднена е комуникацията с ОПЛ, касаеща здравния статус, противоепидемичната дейност и имунизационните данни на децата.

Проблеми, породени от недостатъчно ясни регламенти в нормативната база

- Противоречия в медицинската и педагогическа практика - необходимите изследвания за профилактиката и периодичното проследяване на нервно-психическото развитие на децата се осъществява от общопрактикуващите лекари. В детските ясли това е вменено като задължение на педагога. При деца със съмнение за дефицити и/или отклонения в психичното развитие компетенциите на педагога не са достатъчни

Проблеми, породени от недостатъчно ясни регламенти в нормативната база

- Съществуващите у нас програмни и методически материали не се актуализират съобразно педагогическата теория и практика за обучение в ранна детска възраст.
- Няма нормативно определени и ясно разписани правила за действия при възникване на животозастрашаващи състояния.
- Не са регламентирани длъжностните задължения на медицинските специалисти, работещи в детските ясли относно здравните грижи извън спешните състояния.
- Липса на равен старт за всички деца.

Проблеми, породени от липса на професионалисти по здравни грижи в системата на здравеопазване

- Застаряване на персонала
- Ниска мотивация и принизяване на авторитета на работещите в детските ясли
- Големи отговорности
- Ниско заплащане.
- Подценяване на необходимостта от продължаващо обучение и квалификация на работещите в детските ясли медицински сестри и акушерки.

ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ

1. Промяна в нормативната уредба по отношение на:

- ✓ Единните разходни стандарти за дейността на детски ясли, детски градини и училища.
- ✓ Спазване на регламента за броя на децата в групите.
- ✓ Задължителния лекарствения списък, приложение № 2 към Наредба №3;
- ✓ Осъвременяване на материалната база и оборудването в здравните кабинети.
- ✓ Ясно регламентиране на дейностите на медицинските сестри и акушерките, работещи в училищно и детско здравеопазване.
- ✓ Приемане на национален стандарт за ранно детско развитие.
- ✓ Приемане на национални стандарти по здравни грижи.

ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ

2. Съдействие от институциите

- ✓ Създаване на условия за национален мониторинг на физическото и здравословното състояние на децата.
- ✓ МЗ – промяна на наредбите, касаещи УДЗ; възстановяване на връзката между личния лекар и медицинските специалисти от детските ясли и здравния кабинет на детските градини и училищата;
- ✓ МФ – промяна на единните разходни стандарти.
- ✓ Активно съдействие на общините за финансирането на детските заведения и училища.

ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ

3. Взаимодействие с родителите, НПО и др. организации, имащи отношение към развитието и възпитанието на децата.
4. Задължения на БАПЗГ
 - Осигуряване на възможности да продължаващо обучение по проблемите на профилактиката и промоцията на здравето;

Благодаря за вниманието!